

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 87

van **ELS STERCKX**

datum: 21 oktober 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Platform voor alternatieve methoden voor dierproeven - RE-Placeproject

In 2017 werd gestart met de oprichting van een platform voor alternatieve methoden voor dierproeven. Dat project heeft de naam RE-Place gekregen en is een onlinedatabank. Het doel van RE-Place is het inventariseren en centraliseren van de onderzoeksprojecten over alternatieve methoden voor de dierproeven en het toegankelijk maken van deze gegevens voor onderzoekers.

1. We zijn inmiddels 4 jaar verder.

Welke resultaten zijn op dit moment al bekend?

2. Welke stappen zijn de afgelopen 4 jaar gezet om te komen tot het delen van kennis? Graag een onderbouwing van de stappen per jaar. Graag ook onderbouwing aan de hand van de notulen van de bijeenkomsten van de afgelopen 4 jaar.
3. Welke stappen zijn de afgelopen 4 jaar gezet om experts uit de verschillende instellingen en onderzoeksdomeinen met elkaar in contact te brengen? Graag een onderbouwing van de stappen per jaar. Graag ook onderbouwing aan de hand van de notulen van de bijeenkomsten van de afgelopen 4 jaar.

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 87 van 21 oktober 2021

van **ELS STERCKX**

1. In de voorbije vier jaar werd gewerkt aan het oprichten van de RE-Place website, online tool en databank en de promotie ervan. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de ontwikkeling van de online tool en website een dynamisch proces is waarbij voortdurend wordt bijgestuurd op basis van de feedback van individuele wetenschappers en de leden van de RE-Place stuurgroep. De aanpassingen hebben zowel betrekking op de inhoud, als de bescherming van de privacy, de technische mogelijkheden en de gebruiksvriendelijkheid. Aangezien deze aspecten cruciaal zijn voor de oprichting en het onderhoud van een duurzaam platform is het belangrijk om hier voldoende tijd aan te besteden.

Sinds de lancering van het RE-Place project werden (i) meer dan 2100 experten uit verschillende instellingen persoonlijk aangeschreven, (ii) twee enquêtes uitgevoerd (één over de identificatie van experten in alternatieven en één over het gebruik van het RE-Place platform) en (iii) on site presentaties gegeven over het RE-Place project bij verschillende wetenschappelijke instellingen (waaronder alle universiteiten in Vlaanderen en Brussel). De presentaties werden georganiseerd in het kader van interne evenementen zoals lunch seminars en tijdens specifieke onderzoeksdagen open voor een breder publiek. Daarnaast werd het RE-Place project ook voorgesteld tijdens (inter)nationale symposia aan de hand van presentaties, en werden verschillende artikels over het project gepubliceerd in o.a. Biotechniek, BioVox, MethodsX,...

Omwille van de huidige coronapandemie werden recent ook verschillende informatieve video's opgenomen over het RE-Place project en het gebruik van de online tool. In totaal werden ondertussen al 170 methoden van verschillende onderzoekers uit diverse wetenschappelijke domeinen en instellingen verzameld in de RE-Place databank. Ter vergelijking, de Europese databank voor alternatieven DB-ALM, verzamelde 369 alternatieve methoden uit verschillende lidstaten in de periode tussen 2000 en 2019.

2.

Jaartal	Ondernomen activiteiten per kalenderjaar	Doorlopende activiteiten
2017	• Ontwikkeling van een 'basis website' voor het RE-Place project met onder andere informatie over de wetgeving rond dierenwelzijn, de bestaande alternatieve methoden voor dierproeven en het 3V principe; • Organisatie van een kick-off symposium in samenwerking met de dienst Dierenwelzijn van de Vlaamse overheid en de leden van de RE-Place stuurgroep; • Ontwikkeling van een template om op een snelle en consistente manier de expertise	• Promotie van het RE-Place project via deelname aan (inter-)nationale congressen met orale of poster presentaties; • Disseminatie van kennis rond alternatieven via verschillende formats en communicatiekanalen:

	rond alternatieve methoden voor dierproeven te verzamelen.	er wordt elke maand een nieuwsitem gepost op de RE-Place website, de kalender wordt om de twee weken aangepast en op de LinkedIn pagina wordt wekelijks minstens één nieuw bericht geplaatst;
2018	• Publicatie in BioTechniek getiteld 'Studiedag rond alternatieve methoden voor dierproeven in Vlaanderen. Het Kick-off symposium van RE-Place.'; • Evaluatie van de gebruiksvriendelijkheid van de template in samenwerking met de RE-Place stuurgroep; • Ontwikkeling van de RE-Place online tool en integratie ervan in de basis website van RE-Place; • Pilootstudie met de eerste versie van de online tool in samenwerking met de RE-Place stuurgroep; • Lancering van de uitgebreide versie van de RE-Place website met o.a. een nieuwscarrousel, evenementenkalender en andere informatie zoals nuttige links; • Ontwikkeling van promotiemateriaal voor het RE-Place project (bv. banner, visitekaartjes, brochures en leaflets om te verspreiden via e-mail en tijdens congressen); • Aanmaak van een LinkedIn pagina om informatie te delen over het RE-Place project en de ontwikkeling en het gebruik van alternatieve methoden voor dierproeven op (inter)nationaal niveau; • Opstart van de samenwerking met het Brussels Gewest waarbij ook de expertise aangaande alternatieve methoden aanwezig in deze regio wordt verzameld in de RE-Place databank; • Ondersteuning bij de organisatie van het IC-3Rs symposium 2018 "Reducing the reliance on animal experiments in basic and applied research" aan de VUB inclusief een mondelinge presentatie over het RE-Place project; • Uitreiking van de RE-Place award tijdens het EUROTOX 2018 congres in Brussel; • Voorstelling van het RE-Place project op Europees niveau aan EURL ECVAM.	• Persoonlijk aanschrijven van experts om hen te informeren over het RE-Place project en hun te motiveren om hun kennis in te dienen in de RE-Place databank; • Actief zoeken naar nieuwe manieren om het RE-Place project verder te promoten in de wetenschappelijke wereld (o.a. via blogs, via andere websites of organisaties, ...); • Beantwoorden van vragen en doorgeven van informatie over alternatieve methoden via e-mail, LinkedIn en het contactformulier op de RE-Place website.
2019	• Verzamelen van interne expertise binnen Sciensano en de VUB, inclusief een uitgebreide testfase om bugs in de RE-Place online tool en website op te sporen; • Verzamelen van expertise via de leden van de RE-Place stuurgroep; • Organisatie van on-site presentaties bij verschillende wetenschappelijke instellingen;	

	• Verzamelen van feedback van RE-Place stuurgroep en andere experts voor de identificatie van verdere verbeteringen aan de online tool en website (wat zijn drempels om expertise in te dienen? Hoe kunnen we nog beter informatie verspreiden? Ontbreekt er informatie op de website?..); • Ondersteuning bij de organisatie van het IC-3Rs symposium 2019 "Innovative tools for 3Rs testing" & workshop "Designing a research project according to the 3Rs" aan de VUB inclusief een mondelinge presentatie over het RE-Place project en het opstellen van een RE-Place informatiestand waar deelnemers rechtstreeks hun alternatieve methoden konden indienen in de RE-Place databank.	
2020	• Publicatie in BioVox getiteld 'Belgian initiatives boosting animal-free innovation', • Special Issue MethodsX, Elsevier 'New Approach Methodologies in toxicology included in the RE-Place database' bestaande uit 1 editorial en 9 artikels aangaande methoden uit de RE-Place databank; • Verderzetting on-site presentaties bij verschillende wetenschappelijke instellingen; • Opname van informatieve video's over het RE-Place project aangezien on-site presentaties niet langer mogelijk waren door de coronapandemie; • Aanpassing van al het promotiemateriaal a.d.h.v. feedback van de RE-Place stuurgroep (leaflets, brochures, project samenvattingen,..); • Uitwerking van een draaiboek voor een promotiefilm over het RE-Place project om een groter doelpubliek te bereiken; • Ontwikkeling van nieuwe functionaliteiten in de RE-Place online tool en website (design en functies) om onderzoekers meer controle te geven over de informatie die binnen een bepaalde onderzoeksgroep wordt ingediend met als uiteindelijk doel om de vertrouwensband met de onderzoekers te versterken; • Exploratie van de samenwerking met het Waals Gewest. • OFFICIELE START VERDERZETTING VERVOLGPROJECT	
2021	• Actieve bijdrage aan de testfases e-learning modules van de EC via ETPLAS:	

	- o EU-52: Searching for (existing) non-animal alternatives - o EU-60: Developing non-animal alternatives for regulatory use; • Interview Blog AlterTox 'Through The Eyes Of Young Scientists'; • Interview Daily Science (nog niet gepubliceerd); • Opname en montage van de promotiefilm over het RE-Place project; • Aanpassing en heropname van de informatieve video's op basis van inhoudelijke feedback vanuit de RE-Place stuurgroep; • Lancering van de geoptimaliseerde versie van de RE-Place online tool, databank en website; • Aanmaak van een YouTube kanaal voor het RE-Place project om zowel filmpjes over het RE-Place project (Wat is het RE-Place project? Hoe kan ik een methode indienen?..) als specifieke video's over alternatieve methoden te delen; • Organisatie van een training rond RE-Place aan de Dierenwelzijnscl van de VUB; • Opstellen persbericht in samenwerking met de Vlaamse en Brusselse overheid; • Ondersteuning bij de organisatie van het IC-3Rs symposium 2021 "Human-relevant models for drug research and development" aan de VUB inclusief een mondelinge presentatie over het RE-Place project; • Presentatie over de status van alternatieve methoden voor dierproeven op (inter)nationaal niveau tijdens een parlementaire hoorzitting; • Postersessie bij de opening van het nieuw dierenverblijf van de VUB; • Bespreking samenwerking met TPI.TV Nederland voor uitwisselingen van 3R-video's; • Voorstelling van RE-Place project aan NCs (Nationaal Committees); • Verdere exploratie van samenwerking met het Waals Gewest.	
--	---	--

3.

Jaartal	Ondernomen activiteiten per kalenderjaar
2017	• Organisatie van een kick off-symposium in samenwerking met de dienst Dierenwelzijn van de Vlaamse overheid en de leden van de RE-Place stuurgroep. Tijdens deze studiedag werden experts uit verschillende onderzoeksdomeinen en instellingen gecontacteerd om een presentatie te geven over de status van alternatieve methoden voor dierproeven in hun domein.

2018	• Lancering uitgebreide versie van de RE-Place website waarbij informatie over alternatieve methoden gemakkelijk kan worden gedeeld via e-mail of LinkedIn en de mogelijkheid werd voorzien om rechtstreeks contact op te nemen met de experts van de ingediende methoden; • Wekelijkse update van de RE-Place LinkedIn pagina waarbij onder meer wordt verwezen naar wetenschappelijke publicaties in het domein van alternatieve methoden en informatie wordt gedeeld vanuit andere organisaties; • Opstarting samenwerking met het Brussels Gewest waardoor nog meer experts en instellingen met elkaar in contact worden gebracht; • Ondersteuning bij de organisatie van het IC-3Rs symposium 2018 "Reducing the reliance on animal experiments in basic and applied research" aan de VUB (> 100 deelnemers); • Voorstelling van RE-Place op Europees niveau, nl. aan EURL ECVAM.
2019	• Wekelijkse update van de RE-Place LinkedIn pagina waarbij onder meer wordt verwezen naar wetenschappelijke publicaties in het domein van alternatieve methoden en informatie wordt gedeeld vanuit andere organisaties; • Organisatie van on-site presentaties bij verschillende wetenschappelijke instellingen; • Ondersteuning bij de organisatie van het IC-3Rs symposium 2019 "Innovative tools for 3Rs testing" & workshop "Designing a research project according to the 3Rs" aan de VUB waarbij experts uit verschillende instellingen en onderzoeksdomeinen werden uitgenodigd (> 120 deelnemers).
2020	• Wekelijkse update van de RE-Place LinkedIn pagina waarbij onder meer wordt verwezen naar wetenschappelijke publicaties in het domein van alternatieve methoden en informatie wordt gedeeld vanuit andere organisaties; • Special Issue MethodsX, Elsevier 'New Approach Methodologies in toxicology included in the RE-Place database' waaraan experts uit verschillende instellingen en onderzoeksdomeinen een bijdrage leverden onder de vorm van een artikel over hun alternatieve methode die aanwezig is in de RE-Place databank; • Verderzetting on-site presentaties bij verschillende wetenschappelijke instellingen; • Exploratie samenwerking met het Waals gewest. • OFFICIELE START VERDERZETTING VERVOLGPROJECT
2021	• Ondersteuning bij de organisatie van het IC-3Rs symposium 2021 "Human-relevant models for drug research and development" waarbij experts uit verschillende instellingen en onderzoeksdomeinen werden uitgenodigd (> 420 registraties); • Samenwerking met TPI.TV Nederland voor uitwisselingen van 3R-video's en pitches van jonge onderzoekers; • Voorstelling van RE-Place project aan NCs (Nationaal Committees);

	• Medewerking van de RE-Place coördinatoren bij het opstellen en indienen van het Europees project PARC; • Medewerking aan Europees COST project betreffende de initiatieven van de 3Rs centra in de verschillende lidstaten: IC-3Rs voor België met ondermeer het RE-Place initiatief; • Verdere exploratie samenwerking met het Waals gewest.
--	---